

Fašiangové časy

Veľmi rada počúvam príbehy môjho dedka Ondreja, ktoré nám vždy veľmi rád rozpráva. Najkrajšie pre mňa sú tie, ktoré sú humorné. Takými sú aj príhody z obdobia fašiangov.

Fašiangy aj v súčasnosti sú obdobím zábav, plesov a rôznych podujatí. Kedysi na dedine mládenci počas fašiangov vystrájali rôzne huncútstva. Na dve také si spomenul aj dedko.

V dedine v malom domci bývala stará dievka Anča, ktorú nikto v dedine nevolal inakšie ako „parádna Hančuša“. A tá Hančuša mala jeden zlozvyk. A to taký, že keď si vyprala svoje sukne, košele, oplecka, rozvešala ich po plote. Tie šaty sa sušili aj dva týždne. Asi nemala čas ich pozbierať, alebo chcela ukázať všetkým, aké pekné šaty ona má. Raz, práve v čase fašiangov, jedna jej košeľ a takto na plote visela. Parobci sa večer, idúc z krčmy domov, rozhodli, že jej niečo vyvedú. Všetko dôkladne preverili, Hančuša už spala, všade bol klúd. Doniesli snop slamy, ním vypchali košeľu, na hlavu uviazali šatku, napichli na kôl a ten kôl do plota. Otočili „straška“ k ceste a na kus kartóna napísali: „Tu bývam ja, parádna, najparádnejšia Hančuša z caleho valala.“

Na druhý deň sa celá dedina smiala, bavili sa na tom ešte dosť dlho, keď prechádzali okolo jej domu. Hančuša straška odpratala a na plote odvtedy nič neviselo. Kde šaty sušila, to dedko nevie, ale dobre si pamätá, že veľmi dlho jej dom parobci obchádzali, lebo ich častovala nadávkami, ba aj nejaký ten kameň za nimi hodila.

Druhý príbeh sa odohral v tom istom čase, ale na opačnom konci dediny, na samote. Býval tam jeden osamelý muž. Na dvore mal voz, ktorým chodil do poľa pracovať. Parobci v noci voz rozobrali a postupne ho povynášali na strechu domu, v ktorom majiteľ býval. Ten bol vraj taký slabomyseľný. Parobci na streche voz poskladali a odišli domov. Na druhý deň ráno sa všetci zišli neďaleko domu a pozorovali, čo sa bude diať. Gazda vyšiel na dvor a voza nikde. Začal behať po dvore a pokrikoval: „Ľudze dobre, vuz mi ukradli... Lem či kravku mi zochabeli...“ Ale kravka bola na svojom mieste v maštali. Ako ten voz hľadal, zdvihol hlavu dohora a zbadal voz na streche. A vtedy začal prosiť Pána Boha o pomoc: „Pane Bože, ta ty tam ten vuz lahko vyložel, ale co ja sebe počnem, jak ja ho dam dolu?“ To už bol čas pre mládenčov, aby nastúpili oni so svojou ochotnou pomocou. Prišli k nemu: „My ujku, my vam pomôžeme, vidzice, co še može v noci stac, mali by sce lepši stražic svůj dvur...“ Zložili voz zo strechy, poskladali a on ich ešte palenkou pohostil.

Do konca života sa nedozvedel, ako to skutočne s tým vozom bolo. On uveril tomu, že to bola „boská moc“. Ale aj tak si do týždňa zaobstaral ovčiarskeho psa, ktorý mu dvor strážil.

Napísala: Katka Andrejčáková, ZŠ Kysak 7. roč.

Porozprával: Ondrej Olejník, dedko (76 rokov)